

PRITARTA

Tauragės rajono savivaldybės tarybos

2022 m. sausio 26 d. sprendimu Nr. 1-7

TAURAGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS BIRUTĖS BALTRUŠAITYTĖS VIEŠOJI BIBLIOTEKA

2021 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

1. INFORMACIJA APIE BIBLIOTEKĄ

Tauragės rajono savivaldybės Birutės Baltrušaitytės viešoji biblioteka (toliau – VB), Respublikos g. 3, Tauragė, el. paštas - tsvb@tauragevb.lt, svetainė – www.tauragevb.lt, kodas Juridinių asmenų registre - 188204968, įsteigta 1931 metais.

2. BIBLIOTEKOS TIKSLAI, FUNKCIJOS, VEIKLOS REZULTATAI

Pastaruosius porą metų susiduriame su pandemijos sukeltais iššūkiais, tačiau sunkumai privertė ir susitelkti, permąstyti veiklos metodus, imtis nestandartinių sprendimų. Sunku būtų ginčyti, kad bibliotekos vienos pirmųjų susiorientavo, kaip dirbti pasaulinės pandemijos sąlygomis, ir išliko žmonėms reikalingos ne tik ir toliau teikdamos dvasinį peną – knygas, bet ir tapdamos patikimus informacijos šaltinius užtikrinančia institucija. Tą galima patvirtinti, remdamasis visų Lietuvos bibliotekų pavyzdžiu. 2021-ieji mums buvo darbingi metai. Biblioteka – įstaiga, galinti tenkinti visokeriopus vartotojų poreikius - skolinti knygas, CD, laikraščius ir kt. išteklius, padedanti darbo ieškantiems žmonėms, teikianti specialias paslaugas, organizuojanti informacinio ir kompiuterinio raštingumo kursus, mokanti naudotis duomenų bazėmis.

Tauragės rajono savivaldybės Birutės Baltrušaitytės viešoji biblioteka 2021 metais paminėjo savo 90-metį ir Birutės Baltrušaitytės vardo suteikimo dešimtmetį. Esame svetinga įstaiga – vieša, atvira, demokratiška, telkianti bendruomenę, teikianti neatlygintiną žinių ir prieigą prie informacijos šaltinių. Seniausia kultūros įstaiga mieste tęsia informacijos kaupimo, sisteminimo ir sklaidos veiklas, telkia bibliotekos vartotojus, suteikdama kuo įvairesnes paslaugas, įsileisdama naujas ir pažangias technologijas.

Bibliotekos tikslai: kaupti ir saugoti universalų Savivaldybės bendruomenės poreikius tenkinantį dokumentų fondą; organizuoti Savivaldybės gyventojų bibliotekinį, informacinį, kultūrinį aptarnavimą ir neformalųjį švietimą.

2021 metais Tauragės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba vadovaudamasi Savivaldybės kontrolieriaus patvirtintu 2021 metų veiklos planu ir audito strategija atliko

Viešosios bibliotekos 2020 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių finansinį ir teisėtumo auditą. Pastebėtos klaidos ištaisytos audito metu.

2021 m. spalio 26 d. Tauragės rajono savivaldybės Tarybos sprendimu Nr. TSP – 297 patvirtintos Viešosios bibliotekos teikiamos mokamos paslaugos ir jų kainos. 2021 m. vadovaujantis LR valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymu neatlygintinai įregistruota Tauragės rajono savivaldybės B. Baltrušaitytės viešosios bibliotekos panaudos teisė į Tauragės rajono savivaldybės nuosavybės teise valdomus žemės sklypus, kuriose Viešoji biblioteka vykdo savarankišką funkciją. Sudarytos turto panaudos sutartys tarp Viešosios bibliotekos ir seniūnijų, pagal kurias Viešoji biblioteka moka už perduotų negyvenamųjų patalpų eksploatavimą, komunalines bei kitas paslaugas pagal paslaugų tiekėjų pateiktas sąskaitas.

2021 m. Viešoji biblioteka veiklą vykdė pagal patvirtintą 2021 metų veiklos programą. Dėl susidariusios COVID-19 epideminės situacijos buvo atšaukta dalis fizinių renginių, veiklos perkeltos į virtualią erdvę, ribojamas fizinis lankytojų aptarnavimas, aptarnaujami suaugę vartotojai turintys galimybių pasą.

3. STRUKTŪRA. DARBUOTOJAI

2021 m. rajone dirbo Viešoji biblioteka, A. Vymerio vardo miesto, Skaudvilės miesto ir 24 kaimų filialai. Atsižvelgiant į Tauragės rajono savivaldybės 2021 – 2023 metų strateginio plano veiklos 8 programos priemonę „Viešųjų paslaugų pirkimas iš nevyriausybinių ir bendruomeninių organizacijų“ Eičių kaimo filialo teiktos bibliotekinės paslaugos perduotos Eičių bendruomenei „Karšuva“. Ataskaitiniais metais B. Baltrušaitytės viešoji biblioteka ir Eičių bendruomenė „Karšuva“ pasirašė bendradarbiavimo sutartį, leidžiančią naudotis bibliotekos infrastruktūra ir fondais, veiklą perduodant bendruomenės atstovui.

Pagal 2013 m. balandžio 27 d. Tauragės rajono savivaldybės tarybos patvirtintą etatų sąrašą rajono bibliotekose buvo 61 etatas.

Karantino laikotarpiu vis daugiau mokymų perkeliama į virtualią erdvę. 2021 m. rajono filialų darbuotojos daugiausia dalyvavo nuotoliniuose kvalifikacijos tobulinimo mokymuose. Bendradarbiaujant su Europe Direct Tauragė centru bibliotekininkams organizuoti mokymai „Nuotoliniai įrankiai bibliotekoje“, o jau spalio mėnesį kontaktiniai mokymai „Išmani bendruomenė“ apie socialinių tinklų komunikaciją. Rajono bibliotekininkai aktyviai dalyvauja Tauragės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro, Moters užimtumo centro, VVG ir kt. organizacijų mokymuose.

4. FINANSAVIMAS

Gauta lėšų (eurais)						
Iš biudžeto (steigėjo, valstybės lėšos)	Iš jų:		Už mokamas paslaugas	Fizinių, juridinių asmenų parama	Programų projektų lėšos	Iš viso
	Steigėjo lėšos dokumentams įsigyti	Periodikos prenumeratai				
911826.64	0	12661	1924.25	1717.43	50250.9	965719.22
Išlaidos (eurais)						
Darbo užmokesčiui	Dokumentams įsigyti			Automati zacijai	Kitos išlaidos	Iš viso
	knygoms	periodikos prenumeratai	elektroniniams dokumentams			
776460.84	44092	12661	810	8900	118066.25	960990.09

2021 m. savivaldybės biudžeto lėšų planas Kultūros įstaigų veiklos užtikrinimui, programa P008 buvo 829 742 Eur., gauti asignavimai – 829 718,69 Eur. Planas neįvykdytas 23,31 Eur dėl apvalinimo. Iš savivaldybės biudžeto lėšų darbo užmokesčiui su soc. draudimu panaudota 766 404,58 Eur, prekėms ir paslaugoms – 50 481,74 Eur, socialinėms išmokoms – 12 832,37 Eur. Taip pat gauta tikslinė dotacija iš valstybės biudžeto kultūros darbuotojų darbo užmokesčio didinimui 12 700 Eur. ir dokumentams įsigyti 44 092 Eur. Iš savivaldybės pastatų ir kitų objektų remonto, materialinės bazės stiprinimo programos P006 skirta ir panaudota 8900 Eur. Per 2021 m. suremontuota Visbarų kaimo biblioteka, įsigytas knygomatas su knygų gražinimo skyriumi. 2021 m. spec. programų lėšų planas - 2900 Eur, faktinės įmokos į savivaldybės biudžetą – 2 495,83 Eur, Gauti ir panaudoti asignavimai – 1 924,25 Eur. 2021 m. gruodžio 31 d. 1480,53 Eur. palikta savivaldybės surenkamojoje sąskaitoje ir pagal atskirą sąmatą bus panaudotos 2022 m. I ketvirtyje, planas neįvykdytas 404,17 Eur., nes gruodžio mėn. surinktos lėšos paliktos bibliotekos banko kortelėje ir bus pervestos į savivaldybės biudžetą 2022 m. I ketvirtyje.

Lietuvos kultūros taryba projektams vykdyti skyrė 13 450 Eur, Tauragės rajono savivaldybė - 13 264 Eur., pagal labdaros ir paramos įstatymą gauta - 947,43 Eur., parama renginiams – 770 Eur.

5. FONDO BŪKLĖ

Tauragės rajono bibliotekose yra 239562 fiz. vnt. dokumentų. Fondas, lyginant su 2020 m. sumažėjo 3 %.

2021 m. gauta 10361 fiz. vnt. dokumentų arba 2,2 % viso dokumentų fondo. Kultūros ministerija 2021 m. skyrė 44092 Eur.

Tauragės rajono savivaldybė periodinių leidinių prenumeratai skyrė 12660,77 Eur. Viešoji biblioteka ir jos filialai prenumeravo rajoninius laikraščius „Tauragės kurjerį“ ir „Tauragės žinias“. Prenumeruota 63 pavadinimų periodinių leidinių (10 pavadinimų laikraščių, 53 pavadinimų žurnalų).

Iš projektų gauta 76 fiz. vnt. dokumentų. Lietuvos Nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos mainų-rezervinis fondas perdavė 131 fiz. vnt. knygų. Paramos būdu gauta 2100 fiz. vnt.

2021 m nurašyta 17994 fiz. vnt. dokumentų arba 1,2 % viso dokumentų fondo. Vietoje skaitytojų pamestų knygų gauta 52 fiz. vnt. dokumentų.

Dokumentų fondas (fiz. vnt.)	2020	2021
Viešoji biblioteka	74743	73870
Miesto filialai	29479	27188
Kaimo filialai	142973	138504
Iš viso:	247195	239562
Gauta dokumentų (fiz. vnt.)		
Viešoji biblioteka	3037	2555
Miesto filialai	1349	1097
Kaimo filialai	9056	6709
Iš viso:	13442	10361
Nurašymas (fiz. vnt.)		
Viešoji biblioteka	2625	3428
Miesto filialai	1248	3388
Kaimo filialai	7250	11178
Iš viso:	11123	17994

6. VARTOTOJŲ TELKIMAS IR APTARNAVIMAS

2021 m rajono bibliotekų paslaugomis naudojosi 5422 unikalūs vartotojai, bibliotekose apsilankę daugiau nei 90 tūkst. kartų, pasinaudoję daugiau nei 128 tūkst. dokumentų.

2021 m. rugsėjo 30 d. baigtas projektas „Prisijungusi Lietuva“, kurio tikslas – skaitmeninio raštingumo mokymai gyventojams. 2021 m. Viešojoje bibliotekoje ir jos filialuose apmokyta gyventojų – 533, iš jų nuotoliniu – 456, realiu būdu – 77. Viso grupių – 47, iš jų nuotoliniu – 41, realiu būdu – 6. Viso projekto metu (2019-2021 m.) apmokyta 1387 rajono gyventojai ir jiems organizuota 127 grupės, iš jų pradedančiųjų – 32, pažengusiųjų – 95.

	2020	2021
Vartotojų skaičius	7720	5422
Apsilankymų skaičius	94098	90545
Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	145015	128797

2021 m. įgyvendinant Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos projektą „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“, atnaujinta 16 kaimo filialų VIPT kompiuterinė ir programinė įranga. Dabartiniu metu visų rajono filialų vartotojai gali naudotis naujais kompiuteriais, multifunkciniais įrenginiais ir projektoriais.

2021 m. Lietuvos nacionalinė Martynos Mažvydo biblioteka (LNB) pradėjo vykdyti „Modernaus elektroninio turinio išsaugojimas ir sklaida (METIS)“ projektą. Įgyvendinus projektą, bus modernizuota LIBIS, perkeliant bibliotekų teikiamas el. paslaugas į centralizuotai valdomą debesų kompiuterijos infrastruktūrą, ir plėtojant portalą ibiblioteka.lt, kuriant naujas ir modernizuojamas esamas el. paslaugas. Prieš bibliotekos duomenų perkėlimą, buvo atliekami paruošiamieji darbai: anketų pildymas, koordinavimas, skaitytojų migravimo problemų sprendimai ir mokymai. Daugelis LIBIS programos procesų stringa arba tinkamai dar nefunkcionuoja.

Pandemijos laikotarpiu vis populiaresnėmis tampa „Knygų užsakymo“, „Užsakymų rezervavimo“, „Dokumentų grąžinimo įrenginio“ paslaugos.

Bendradarbiaujant su Klaipėdos apskrities Ievos Simonaitytės viešąja biblioteka, vykdomi skaitmeninimo darbai, taip siekiama išsaugoti informaciją ateities kartoms. 2021 m. buvo tęsiami skaitmeninimo darbai: suskaitmenintas kraštiečio Juozo Arbačiausko, gyvenusio Londone, rankraščių archyvas, suskaitmeninti ir sukurti metaduomenys fotografijoms iš Juozo Arbačiausko archyvo, gydytojo Mečiaus Norkaus, Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio istorinės fotografijos. Bendradarbiaujant su Klaipėdos apskrities I. Simonaitytės viešąja biblioteka, suskaitmenintas kraštiečio, kalbininko Petro Joniko rankraštis „Lietuvių kalbos istorijos pastabos“, Tauragės mokytojų seminarijos išleistas rankraštinis laikraštukas „Mūsų darbai 1925 m. Nr. 1“ bei rajoninio laikraščio „Tauragiškių balsas“ 1991 metų komplektas, kuris taip pat apdorotas su specialia paieškos „Scangate“ programa.

Nutolę vartotojai aktyviai naudojami bibliotekos prenumeruojamomis duomenų bazėmis INFOLEX, EBSCO, Naxos Music Library. Šiomet EBSCO duomenų bazės panaudos rodikliai buvo skaičiuojami pagal atnaujintą duomenų bazių statistikos apskaitos ir pateikimo standartą - Counter 5, kurio lyginamasis pokytis bus atliekamas 2022 metais. Pagal naująjį standartą EBSCO Publishing duomenų bazėje buvo skaičiuojama tik atsisiųsti pilni tekstai.

Aktyviausiai vartotojai naudojami INFOLEX teisės portalu. Mažiausiai populiaru tarp bibliotekos vartotojų išlieka muzikinė duomenų bazė Naxos Music Library.

Sėkmingai vyko vasaros skaitymo akcija „Skaitymo iššūkis“ – laimėta antroji vieta Klaipėdos regione.

2021m. Lietuvos viešosios bibliotekos, tęsdamos iniciatyvą „Biblioteka visiems“, plečia savo paslaugų spektrą įvairių negalią turintiems asmenims ir nuo 2021 m. gruodžio 1 d. siūlo pasinaudoti nauja paslauga – specializuotų bendravimo kortelių kūrimu, naudojantis programine įranga „Boardmaker“. Bibliotekos atstovai kartu su Lietuvos bibliotekininkais sukūrė ir pasirašė Bibliotekų prieinamumo manifestą ir atrado „Bibliotekos visiems“ viziją – laisvę būti.

Viešoji biblioteka teikia tarpbibliotekinio abonemento (TBA) paslaugas. 2021 m. dėl knygų pasiskolinimo iš kitų bibliotekų kreipėsi 55 vartotojai, užsakyti 53 leidiniai, 2 – skenuoti dokumentai (iš viso – 55).

6.1. RENGINIAI

2021 m. rajono bibliotekose įvyko 947 (2020 m. – 849) renginiai, juose dalyvavo 8093 (2020 m. – 8841) lankytojai. Viešojoje bibliotekoje įvyko 223 (2020 m. – 204) renginiai, juos stebėjo 3486 (2020 m. – 3790) lankytojų. Pandemijos metu Viešosios bibliotekos Skaitytojų aptarnavimo skyrius nuotoliniu būdu transliavo 36 (2020 m. – 32) virtualius renginius, kuriuos stebėjo 31452 žiūrovai. Viešosios bibliotekos vaikų literatūros skyriuje įvyko 93 renginiai vaikams, kuriuose dalyvavo 1604 ikimokyklinio ugdymo ir pradinių klasių vaikai.

2021 m. vyko tradiciniai „Poezijos pavasario“, poetų ir dainų atlikėjų vakaro „Prie garažų“, Tarptautinės vaikų knygų dienos, Šiaurės šalių bibliotekų, „Saugesnio interneto“ savaitės, „Knygų Kalėdų“, Viešosios bibliotekos 90-mečiui skirti renginiai, Padėkos vakaras, respublikinis lėlių teatrų festivalis „Džiugena“. Nacionalinės bibliotekų savaitės metu įteikti tradicinio konkurso „Tauragės metų knyga 2020“ apdovanojimai. Viešosios bibliotekos 90-čiui paminėti organizuota estafetė „Knygos kelionė“, orientacinis žaidimas „Pasibibliošniukštinėkim“. Skaitytojai buvo pakviesti į poeto, dramaturgo, bardo Mindaugo Valiuko kūrybos vakarą.

Nacionalinė bibliotekų savaitė, vykusi jau 21-ąją kartą, vėl paskelbė Tauragės metų knygos nugalėtojus, su kavos studija ResPublica vaišino naujai įsiregistravusius skaitytojus. Be įvairių virtualių renginių, trečiąją kartą išrinkta Metų bibliotekininkė ir įteiktos kitos profesinės nominacijos.

Ypatingo dėmesio sulaukė bibliotekos iniciatyva parengtas žymių žmonių sveikinimas Tauragei miesto šventės dienų metu. Karu su studija RLart sumontuotas filmukas buvo transliuojamas Kartų parke ir prie bibliotekos.

Viešojoje bibliotekoje pristatyta Klaipėdos dramos teatro aktorius ir režisierius K. Macijausko knyga „Debesų žuvys“, taip pat Lietuvos istoriko, rašytojo, diplomato, VU profesoriaus, habilituoto humanitarinių mokslų daktaro A. Eidinto „Lietuva ir masinė išeivystė 1868-2020 metais“, aktorius, rašytojo Juozo Gaižausko „Tigras, glostantis pėdas“, rašytojos, srautinio rašymo ir jogos mokytojos Evos Tombak „Ar čia kas nors yra?“, tauragiškės Justinos Trilikauskienės „Kraitė“ ir jos brolio Vlodo Čepiausko „Išvajotasis meilės idealas“, vaikų poeto Jono Jakštaičio „Kiškiai žolę pjovė“, poeto, vertėjo, eseisto, kultūros žurnalo „Literatūra ir menas“ vyr. redaktoriaus Gyčio Norvilo „Akla valtis“ knygos. Pastaroji pristatyta originaliai – su garsaus perkusininko Arkady Gotesmano muzika. Virtualių susitikimų metu pristatytos žurnalistės Jolantos Onos Vitkutės „Kelionių nuojauta“, rašytojos Dianos Latvės „Memelio gaisras“ knygos, vyko pokalbiai su rašytoja ir žurnaliste Lina Ever, rašytoja Evelina Daciūte, grupės „G&G Sindikatas“ nariu Kastyčiu Sarnicku-Kastetu, rašytoja Jolita Herlyn, dailininke, keramike Nomedą Marčėnaite, jaunosios kartos prozininke, scenariste, literatūrinių performansų atlikėja, kino kalbos bei kūrybinio rašymo dėstytoja Lina Simutyte, poete, vertėja, literatūros kritike Erika Drungyte, rašytoju, literatūros kritiku, filosofu Jaroslavu Melniku, keliautoju Mariumi Lucka, grafikos dizainere, rašytoja, iliustruotoja Kotryna Zyle, rašytoja ir komunikacijos projektų vadove Indre Sekevičiene, poetu Dainiumi Dirgėla ir kt.

Lapkričio 26 d. mėnesį Mažųjų leidyklų asociacija Tauragės kultūros centre ir Viešojoje bibliotekoje organizavo Tauragės knygų mugę. Tauragės kultūros centre susirinkę tauragiškiai apžiūrėjo knygų ekspozicijas, įsigijo knygų, vyko strateginio loginio žaidimo „TogyzKumalakaki“ pristatymas ir edukacija. Viešojoje bibliotekoje vyko susitikimai su rašytojais V. Mačiliūnu, E. Gaidausku, V. Gulbinu, V. Rudžiansku, T. Vyšniausku, A. Valenta, barde I. Papečkyte, leidyklų vadovais.

Viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriuje metai prasidėjo virtualiu susitikimu su rašytoju Selemonu Paltanavičiumi - susitikimas peržiūrėtas net du tūkstančius kartų. Populiarūs buvo susitikimai su V. V. Landsbergiu, T. Dirgėla, B. Bėrantu. Vaikų literatūros skyrius prisijungė prie projekto „Biblioteka visiems“ šiuo projektu biblioteka prisideda didindama savo paslaugų prieinamumą įvairią negalią turintiems žmonėms, skatindama visuomenės informuotumą bei ugdydama toleranciją. Minint pasaulinę kultūros dieną, kartu su šokių studija „Amadeus“, buvo surengtas muzikinis šokių sveikinimas sulaukęs daugiau nei dviejų tūkstančių peržiūrų. Minint Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dieną, Vaikų literatūros skyrius prisijungė prie renginio „Lietuva skaito“, jos metu visą savaitę vyko kasdieniai knygų ištraukų skaitymai.

Tauragiškiai susidomėjo kaniterapijos užsiėmimu, kurį vedė Klaipėdos kultūrų komunikacijų centro kultūros vadybininkė Inga Norkūnienė ir šuo Kuršis.

2021-aisiais metais bibliotekoje vyko akcija „Sustokim už didvyrius“ (Sausio 13-osios 30-mečiui), bibliotekos organizuota estafetė „Knygos kelionė“, virtualus žaidimas „Bibliotekos labirintuose“, Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos diena skirtas virtualus žaidimas apie knygnešius, „Actionbound“ žaidimas apie kalbą, konkursas virtualioje erdvėje „Meilės citata“, fotografijų konkursas „Mano namų biblioteka“. Taip pat Saugesnio interneto savaitė, Digital week, „Nepatogus kinas“. Bibliotekos lankytojai dalyvavo ir susitikime-diskusijoje „Svarbus pasirinkimas: perdirbti negalima teršti“ su Vaida Griškevičiene, diskusijoje apie kultūros pasiūlą, išvydo poetinę dedikaciją V. Mačerniui, turėjo galimybę dalyvauti klasikinės lietuvių poezijos performanse „Nerkis iš kailio“ ir kt.

Labai daug dėmesio sulaukė Vokietijos užsienio reikalų ministerijos finansuojamas Goethe's instituto projektas - interaktyvi instaliacija „Išnykstanti siena“. Instaliaciją pristačius prie Viešosios bibliotekos, kiekvienas turėjo galimybę išsirinkti sau patinkančią sentenciją su daugiau nei šimtu mėgstamiausių citatų lietuvių, vokiečių bei kitomis Europos kalbomis, išgraviruotų medinėse kaladėlėse. Sieną išnyko, primindama, kad egzistuojančios sienos ir barjerai gali išnykti tik su mūsų visų pagalba. Bibliotekoje vyko diskusija su Goethe's instituto vadovais dėl ateities bendradarbiavimo, kurioje dalyvavo žinomi tauragiškiai – kultūros, švietimo atstovai, politikai.

Rajono bibliotekose gausu spaudinių parodų, skirtų valstybinėms, religinėms šventėms, tradicijoms ir papročiams, rašytojų, meno, visuomenės veikėjų kūrybai, eksponuojamos kraštotyrinės, fotografijų, dailės dirbinių ir kt. parodos. Viešojoje bibliotekoje pristatyta ir eksponuota dailininkės D. Jakaitytės-Juodkienės tapybos darbų paroda, tauragiškės operos solistės Jomantės Šležaitės-Paukštės paroda „Vidinės meditacijos“. Prisiminimų popietė – paroda paminėtos pedagogo, tremtinio, politinio kalinio, Tauragės rajono Sąjūdžio iniciatyvinės grupės nario Nikodemo Krapavicko 110-osios gimimo metinės. Kraštotyros dokumentų parodos (7 virtualios) pasakojo apie žydų holokaustą, Sausio 13-ąją, knygnešystę, tremtį, Tauragės literatų klubą „Žingsniai“, Tauragės istorinėje ir grožinėje literatūroje ir kt.

Tauragiškiai noriai dalyvauja įvairiose bibliotekos organizuojamose edukacijose, kūrybinėse dirbtuvėse: miesto šventės metu vyko Ebru – tapyimo ant vandens užsiėmimai, skirtukų gamyba, lankstymas. Naujame kupole „Kartų parke“ vyko edukacijos „Kamishibai teatras“, biblioterapija „Siela ir gamta“, piešimas burbulais, kavos edukacija „Akimirka“, kūrybinės dirbtuvės „Mano gražioji plunksna“, kaukių darymo užsiėmimai „Venecija“ ir kt. Kupole tauragiškiai taip pat turėjo galimybę skaityti vietinę spaudą, įvairius žurnalus.

Rudenį tauragiškiai buvo kviečiami į „Nepatogaus kino“ seansus Viešojoje bibliotekoje.

Ugdymo įstaigų auklėtiniams buvo rengiamos ekskursijos į bibliotekas.

Apribojus kontaktinį bendravimą su vartotojais, filialų bibliotekininkės plačiau naudojo nuotolines priemones. Visi rajono filialai susikūrė bibliotekų facebook'o profilius, kuriuose dalinosi virtualiomis parodomis, organizavo nuotolinius susitikimus su rašytojais ar kitais įdomiais žmonėmis.

6.2. PROJEKTAI

2021 m. Lietuvos kultūros taryba finansavo septynis projektus: „Laudacija Kopaitėi“ (1500 Eur.), Skaitymo virusas plinta (1800 Eur.), „Prie garažų“ (2800 Eur.), „Šubertinė“ (2700 Eur.), „Pažangesnė biblioteka“ (2000 Eur.), „Kino2bliss“ (1600 Eur.) ir „Lėlių teatrų festivalis „Džiugena“ (1050 Eur.). Tauragės rajono savivaldybės B. Baltrušaitytės viešoji biblioteka poezijos ir dainų vakarą „Prie garažų“ organizuoja nuo 2011 metų. Projektas „Laudacija Kopaitėi“ buvo skirtas Viešosios bibliotekos 90-mečio jubiliejui. Bibliotekoje įgyvendintas tęstinis projektas „Skaitymo virusas plinta“ leido patenkinti šiuolaikinio bibliotekos lankytojo poreikius bei keitė nusistovėjusį tradicinės bibliotekos požiūrį. Projektas „Pažangesnė biblioteka“ skatino įstaigų bendradarbiavimą ir partnerystę, leido sukurti naują paslaugą bibliotekoje - dailės ir muzikos terapinius užsiėmimus. Daug smagių emocijų sulaukė bibliotekininkių vykdomi meno/muzikos terapiniai užsiėmimai. Vieni pirmųjų juose dalyvavo Tauragės rajono neįgaliųjų draugijos nariai, Tauragės vaikų reabilitacijos centro-mokyklos „Pušėlė“ auklėtiniai, užsiėmimai buvo vykdomi Šilalėje, Jurbarke, Pagėgiuose. Vykdam šiuos užsiėmimus, siekiama mažinti socialinę atskirtį ir didinti pažeidžiamų visuomenės grupių, tarp jų ir neįgaliųjų, įtrauktį. Projektas „Knygos „Šubertinė“ leidyba“ leido didinti istorinio krašto paveldo žinomumą ir sklaidą, išleisti pakartotinį, papildytą knygos „Šubertinė“ leidimą. Tęstiniame Lėlių teatrų festivalyje „Džiugena“ buvo pristatomas lėlių teatro menas ir novatoriški metodai. Festivalio metu vykdytos veiklos įtraukė vaikus į aktyvią kūrybinę veiklą su įdomiais kūrėjais. Projektas „Kino2bliss“ vaikų kūrybiškumui, kritiniam mąstymui, vaizdinės kultūros supratimui leido pasitelkti skirtingas raiškos priemones: kiną, kūrybines dirbtuves, edukacijas. Iš viso 2021 m. Lietuvos kultūros taryba skyrė 13450 Eur. Tauragės rajono savivaldybė prie projektų įgyvendinimo prisidėjo 5714 Eur.

Tauragės rajono savivaldybės Kultūros renginių rėmimo programa finansavo 11 Viešosios bibliotekos projektų (iš viso 4650 Eur.). Penkis projektus įgyvendino Viešoji biblioteka (2400 Eur.), tris – Viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyrius (1100 Eur.), po vieną – Skaudvilės miesto (200 Eur.), Visbarų (350 Eur.) ir Žygaičių (600 Eur.) kaimų filialai.

Tauragės rajono savivaldybės Jaunimo užimtumo ir verslo skatinimo programa finansavo projektą „Poezija tamsoje“ (900 Eur.).

Vaikų socializacijos (vasaros poilsio) programos finansuotas projektas „Pozityvumo tiltas“ (2000 Eur.) leido birželio - rugpjūčio mėnesiais 78 vaikams lavinti emocinį intelektą, pozityvų mąstymą, kūrybiškumą Viešojoje bibliotekoje.

Iš viso 2021 m. buvo finansuoti 27 projektai, kurių įgyvendinimui buvo skirti 26714 Eur.

	Projekto pavadinimas	Suma	Vykdytojas
Tauragės rajono savivaldybės Kultūros renginių rėmimo programa			
1.	„Pašnekesiai“	200	Viešoji biblioteka
2.	Tarptautinis festivalis „Poezijos pavasaris 2021“	350	Viešoji biblioteka
3.	„Vizijos - mano turtas, svajonės - mano dabartis, praeitis ir ateitis“	800	Viešoji biblioteka
4.	Padėkos vakaras „Biblioteka – tai mes visi“	450	Viešoji biblioteka
5.	„Vainikuotieji“	600	Viešoji biblioteka
6.	„Vasaros skaitymo iššūkis Tauragėje“	400	Vaikų literatūros skyrius
7.	„Kamishibai“ teatras su edukacija	300	Vaikų literatūros skyrius
8.	Renginių ciklas: rašau vaikams, nes turiu ką pasakyti	400	Vaikų literatūros skyrius
9.	„Sielos paveikslas“	200	Skaudvilės miesto filialas
10.	„Dainuojamosios poezijos vakaras“	350	Visbarų kaimo filialas
11.	„Muzika poezijai užaugina sparnus“	600	Žygaičių kaimo filialas
	Iš viso:	4650	
Lietuvos kultūros taryba			
12.	„Laudacija Kopaitei“	1500	Viešoji biblioteka
13.	Skaitymo virusas plinta	1800	Viešoji biblioteka
14.	Dainuojamosios poezijos vakaras „Prie garažų“	2800	Viešoji biblioteka
15.	Knygos „Šubertinė“ leidyba	2700	Viešoji biblioteka
16.	„Pažangesnė biblioteka“	2000	Viešoji biblioteka
17.	Lėlių teatrų festivalis „Džiugena“	1050	Vaikų literatūros skyrius
18.	„Kino2bliss“	1600	Vaikų literatūros skyrius

	Iš viso:	13450	
„Iniciatyva Tauragei“			
19.	„Laudacija Kopaitei“	643	Viešoji biblioteka
20.	Skaitymo virusas plinta	722	Viešoji biblioteka
21.	Dainuojamosios poezijos vakaras „Prie garažų“	1200	Viešoji biblioteka
22.	Knygos „Šubertinė“ leidyba	1157	Viešoji biblioteka
23.	„Pažangesnė biblioteka“	857	Viešoji biblioteka
24.	Lėlių teatrų festivalis „Džiugena“	450	Vaikų literatūros skyrius
25.	„Kino2bliss“	685	Vaikų literatūros skyrius
	Iš viso:	5714,00	
Vaikų socializacijos (vasaros poilsio) programa			
26.	Vasaros stovykla „Pozityvumo tiltas“	2000,00	Viešoji biblioteka
	Iš viso:	2000,00	
Tauragės rajono savivaldybės Jaunimo užimtumo ir verslo skatinimo programa			
27.	„Poezija tamsoje“	900,00	Viešoji biblioteka
	Iš viso:	900,00	
	Bendra projektų suma:	26714,00	

6.3. BENDRADARBIAVIMAS. VEIKLOS VIEŠINIMAS

Socialinių tinklų panaudojimas				
Viešoji biblioteka				
Facebook	2018	2019	2020	2021
Sekėjai	2418	2746	3223	3634
Įrašai	584	441	456	510
Instagram				
Sekėjai	200	308	403	447
Įrašai	170	298	43	135
VB Vaikų literatūros skyrius				
Facebook				
Sekėjai	684	787	1042	1425
Įrašai	126	132	217	251

Formuojant aktyvios ir įdomios bibliotekos įvaizdį, bibliotekos veikla viešinama Facebook ar Instagram paskyroje, išbandyta nauja programėlė „Actionbound“. Lietuvos Nacionalinės bibliotekų savaitės metu, naudojant šią programėlę, buvo galima lankytis pabėgimo kambaryje „Bibliotekos labirintai“, patikrinti savo žinias apie įvairias vietas Lietuvoje bei pasaulyje savanorės Ugnės sukurtoje viktorinoje. „Actionbound“ naudota minint Birutės Baltrušaitytės viešosios bibliotekos 90-metį, Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dieną. Facebook pakeitus naujienų srauto politiką ir sumažėjus įrašų matomumui, naudota „facebook event“ funkcija, nes šiuo būdu reklamuojami renginiai geriau matomi, įmanoma pakviesti žiūrovus individualiai. 2021 m. sukurti 54 įvykiai (būsimų renginių pranešimai), informacija apie sukurtus įvykius, renginius pasiekė 158 561 žmogų. Viešosios bibliotekos Facebook puslapį stebi 3634 žmonės, puslapis patinka 3381 žmogui. Per metus Facebook paskyroje paskelbta 510 įrašų, 74 istorijos. Viešosios bibliotekos Instagram paskyrą stebi 447 sekėjai, paskelbta 135 įrašų, 21 istorija. Socialiniuose tinkluose buvo reklamuojami naujai gauti leidiniai, rekomenduojama, ką skaityti.

Tęsimas bendradarbiavimas su Valstybine mokesčių inspekcija. Interneto skaitykloje vyko gyventojų pajamų mokesčių deklaravimo konsultacijos bei edukaciniai užsiėmimai „Saugus ir draugiškas internetas“, Skaitmeninė savaitė „All digital week“, Senjorų dienos internete, Suaugusiųjų mokymosi savaitė, 3D edukacijos, sėkmingai vykdomas projektas „Prisijungusi Lietuva“.

Vaikų literatūros skyrius glaudžiai bendradarbiauja su Tauragės vaikų reabilitacijos centru – mokykla „Pušėlė“.

Viešoji biblioteka aktyviai bendradarbiauja su visomis Tauragės žiniasklaidos priemonėmis: Tauragės kabeline televizija, Tauragės radiju, laikraščiais „Tauragės kurjeris“, „Tauragės žinios“, naujienų portalais „regionų naujienos“, „etaplus“, „manokraštas“ ir kt. Bibliotekos darbuotojai kviečiami į tiesioginio eterio laidas papasakoti apie bibliotekos projektus, veiklas ir renginius. Tauragės kabelinės televizijos eteryje reklamuojami Viešosios bibliotekos renginiai (skelbimai arba bėganti eilutė). Parengti reportažai apie kai kuriuos renginius talpinami internetiniame puslapyje www.tvk.lt.

Bendradarbiaujant su Tauragės rajono laikraščiu „Tauragės žinios“, parengti 8 straipsniai skiltyje „Tauragės archyvų paslaptys“. Straipsniai parengti pagal B. Baltrušaitytės viešosios bibliotekos Informacijos skyriaus vyr. bibliografės Laimos Pikčiūnienės pateiktą informaciją bei kraštotyros fonde saugomų bibliotekininkų parengtus kraštotyros darbus.

Publikuoti straipsniai „Parengta pagal B. Baltrušaitytės viešosios bibliotekos inform.“: Prisiminkime: Būdviečių pradinė mokykla iki 1940 metų; Sukaktis: nuo 1941 m. birželio sukilimo praėjo 80 metų; Kalbininkas Petras Jonikas: „Kalba daugiau mąsto už mus negu mes

patys...“; Onos Paulauskienės rankose medis virsta meno kūriniais; Pasaulinė akcija #mesprisimename – holokausto aukoms atminti ir pagerbti; Biblioteka ir jos vardas: Birutės Baltrušaitytės gyvenimo tąsa Tauragėje.

Profesiniame žurnale „Tarp knygų“ publikuotas vyr. bibliografės L. Pikčiūnienės straipsnis „Birutės Baltrušaitytės gyvenimo tąsa Tauragėje“.

2021 m. atnaujinta Viešosios bibliotekos internetinė svetainė www.tauragevb.lt.

Kaip ir kasmet, darbuotojai dalyvavo Žemaitijos regiono bibliotekininkų sporto sąskrydyje, Lietuvos bibliotekininkų draugijos 90-mečio proga - 10 km žygyje Dubysos slėnyje, Raseinių r.

Viešoji biblioteka oficialiai yra draugiška gyvūnams įstaiga.

7. APIBENDRINIMAS

Antrus metus besitęsianti pandemija nesutrukdė mūsų bibliotekai būti matomai. Parodos ir renginiai organizuoti hibridiškai – ir nuotoliniu, ir įprastu būdais. Kol kas tęsiamas knygų karantinas, į atvirus fondus ir renginius lankytojai įleidžiami tik su galimybių pasu. Vykdam Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą dėl visuotinio karantino įvedimo Lietuvos teritorijoje iki 2021 m. birželio 30 d., viešoji biblioteka apribojo savo veiklą ir vykdė tik bekontaktį lankytojų aptarnavimą dokumentais – antrojo karantino metu bibliotekos dirbo ir įrodė, kad knygos žmonėms kaip terapinė priemonė.

2021 metais Lietuvos nacionalinė Martynos Mažvydo biblioteka pradėjo vykdyti „Modernaus elektroninio turinio išsaugojimas ir sklaida (METIS)“ projektą. LIBIS modernizacija sudarė daug nenumatytų trikdžių: ilgai strigo leidinių išduotis, skaitytojų registracija, nebeturime administravimo teisių prieigai prie statistikos duomenų. Prie bibliotekos antrajame pusmetyje atsirado knygų biblioterminalas. Dėl LIBIS trikdžių jis pradėjo veikti tik rugsėjo mėnesį.

2021 metais įgyvendinant Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos projektą „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ atnaujinta 16 kaimo filialų VIPT kompiuterinė ir programinė įranga. Dabartiniu metu visų rajono filialų vartotojai gali naudotis naujais kompiuteriais, multifunkciniais įrenginiais ir projektoriais. Minėtas projektas vis dar tęsiasi ir yra akylai stebimas CPVA. Tačiau problema išlieka darbuotojų kompiuterinė technika, kuriai projektuose nebūna numatytas atnaujinimas. Projekto dėka bibliotekoje atsirado virtualios realybės akiniai. Dėl vietos stokos išardyta dalis lentynų Periodikos skaitykloje.

2021 m. rugsėjo 30 d. baigtas projektas „Prisijungusi Lietuva“, kurio tikslas – skaitmeninio raštingumo mokymai gyventojams. Iš viso projekto metu (2019-2021 m.)

apmokyta 1387 rajono gyventojai ir jiems organizuotos 127 grupės, iš jų pradedančiųjų – 32, pažengusiųjų – 95.

Suremontuotas labiausiai nutolęs Visbarų kaimo filialas, pradėti Gaurės bibliotekos remonto darbai, Pagramančio filialas perkraustytas į naujai suremontuotas patalpas, Sartininkų bibliotekoje pakeisti langai, o Adakave sumūryta nauja krosnis. Tačiau remonto reikia dar ne vienam kaimo filialui.

Darbuotojų kaita Pagramančio ir Baltrušaičių filialuose – darbą pradėjo dvi naujos darbuotojos.

Biblioteka tapo patraukli jauniems žmonėms, norintiems savanoriauti. Per metus Viešojoje bibliotekoje ir Skaudvilės filiale savanoriavo keturi jauni žmonės ir viena suaugusi moteris iš Užimtumo tarnybos. Projektinė veikla leido Viešajai bibliotekai išplėsti aptarnavimo ribas – Kartų parke atsiradęs kupolas buvo tarsi mini biblioteka. Čia vyko edukacijos, kasdien numatytomis valandomis savanoriai pristatydavo periodinę spaudą. Tačiau didelis minusas – nesaugomas kupolas vakarais ir naktimis pritraukė nemokančius saugoti bendro turto asmenis: suniokoti sėdmaišiai, sulaužytas stalas ir kėdės. Galima guostis, kad biblioteka vykdė ne tik ugdomąją, bet ir socialines funkcijas ir taip mokė bendruomenės narius tausoti bendrą turtą. Kitų projektų dėka biblioteka vykdė edukacines veiklas, organizavo renginius, vedė biblioterapijos užsiėmimus. Projekto „Pažangesnė biblioteka“ edukacijos vyko ne tik mūsų rajone, bet ir Pagėgiuose, Jurbarke ir Šilalėje. Populiarumo vis daugiau sulaukia vaikų vasaros stovykla – per keletą dienų užsipildo visos grupės.

2021 metais Tauragės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba atliko finansinį ir teisėtumo auditą. Pastebėtos klaidos ištaisytos audito metu.

Pilotinis projektas su Eičių kaimo bendruomene „Karšuva“ toliau tęs savo veiklą.

Bendradarbiavimas su ugdymo įstaigomis, Visuomenės sveikatos biuru, Trečiojo amžiaus universitetu, Suaugusių mokymo centru, Kultūros centru, muziejumi „Santaka“, bendruomenėmis bei kitomis įstaigomis ir organizacijomis leido vykdyti įvairias veiklas, mokyti ir mokytis.

Daugelis veiklų finansuojama per projektinę veiklą, todėl reikia stiprinti šią darbo sritį, įsteigiant projektų ir viešųjų ryšių skyrių.

Biblioteka – niekada nesibaigiantis veiklų procesas. Tai darbas, kurio daugelis nemato, bet rezultatus jaučia ir jais naudojasi. O tai ir yra svarbiausia.

Direktorė

Meilutė Parnarauskienė